



## Незламна Марія

Ми мало замислюємося над тим, хто такі люди похилого віку, чим маємо завдячувати їм. Передусім, це люди, які піднялися на вершини життя, і їх найбільше багатство – досвід, знання, вміння, мудрість. Та найголовніше, – це покоління, яке на фронті чи в тилу, вистояло і зробило найбільший внесок у розгром гітлерівського фашизму. Цього не маємо забувати...

Життя швидкоплинне, і з кожним роком війна все далі відходить в історію. І з кожним роком ми, на жаль, втрачаємо наших дорогих ветеранів – живих свідків тих подій, хто воював, ішов на смерть за свою країну, за рідний край.

Чернігівський центр по роботі з людьми з особливими потребами, що діє при відділі абонементу Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка, опікується гериатричним пансіонатом нашого міста.

В пансіонаті живуть люди з важкою долею. З тих чи інших причин вони залишилися без допомоги близьких. Самотність, відсутність спілкування, байдужість – все, що залишилось цим людям.

Знайомство з цікавою жінкою, учасницею війни, колишньою партизанкою – Марією Василівною Митрофановою, не залишило без уваги бібліотекарів нашого центру. Її доля, схожа з багатьма долями наших мам, бабусь, – це ще одна цікава сторінка історії нашого народу, нашої країни.

Пані Марія розповіла про своє життя. Вона сильна жінка, передусім духом, бо доля послала їй нелегкі випробування.

Народилась у селі Андріївка на Чернігівщині у 1925 році. Дитинство її закінчилось, коли у двір прийшли розкуркулювачі. Батька забрали комісари, десь на Соловках він і загинув. Мати сама піднімала трьох дітей. Щоб не вступати до колгоспу та врятувати дітей від голоду, подалась до Києва, де довгий час важко працювала. Після закінчення 3 класу мати забрала доньку до себе й невдовзі віддала до багатой родини на служіння. Це були добрі люди. Сестра хазяйки була вчителькою, тому завжди брала дівчинку до школи, завдяки цьому Марійці вдалося до війни закінчити 4 класи.

22 червня 1941 року на кордонах України почались запеклі бої. Війна! В той же день перші бомби упали на Київ. Почалась евакуація. Населення похапцем пакувало речі. Збиралися на виїзд і Марійчині господарі. Все було схоже на суцільний жах. Знайти рідних не вдалось, тому дівчинка сама спробувала тікати від того лиха до Чернігова, а звідти до рідного села.

У 1942 році війна була у розпалі, молодь відправляли до Німеччини. Староста записав і Марійку. Однак наша героїня не змирилася. Зв'язавши простирадла, втекла з в'язниці разом з подругами.

Переховуючись від переслідування дівчина опинилася у селі Шведі, де потрапила до партизанського загону Миколи Тарануценка. Так почалось партизанське життя Марії Василівни, в загоні вона була зв'язковою. Одна з партизанських операцій закінчилась трагічно, нашу героїню схопили поліцаї та відправили до Чернігівської в'язниці. 10 днів тривали тортури та знущання. Усе витримала мужня дівчина. Тільки диво врятувало її від шибениці. «Господь та Матір Божа врятували мені життя», – згадує Марія Василівна.

За участь у бойових діях наша героїня була нагороджена 11 урядовими нагородами, серед них – орден Богдана Хмельницького, орден Бойової Слави. На жаль, багато з них зникли невідомим чином.

Закінчилась війна, країна піднімалась з руїн. Марія Василівна працювала у військовому шпиталі, потім навчалась у залізничному училищі, медичному інституті. Завжди усміхнена, привітна, усе треба встигнути, усім потрібна. Одним словом, незламна жінка.

Непомітно промайнули роки, прийшла старість. Доля примусила єдину доньку шукати кращого життя за кордоном. Зараз вона разом із сином живе у Португалії. Навідується додому раз на три роки.

Тяжка хвороба, самотність змусили жінку звернутися до гериатричного пансіонату, де вона зараз і перебуває. Умови тут чудові: окрема кімната, ліжко, холодильник, за пацієнткою наглядають медичні працівники, лікують. Марія Василівна не скаржиться. Хоча в очах смuteк, обличчя забуло, що таке посмішка.

Розповідь цієї героїчної жінки можна слухати годинами. За освітою вона лікар-гомеопат. І сподівається, що її знання про лікування хвороб травами залишаться людям. Корисних порад справді багато. Ще є у Марії Василівни мрія, щоб знайшлась добра, порядна людина, взяла її під опіку, і вона знов опинилася б у своїй рідній домівці. Ми сподіваємось, що так і трапиться, і наша наступна зустріч буде з іншою людиною: усміхненою та щасливою.

*Н. Лаврентьєва, бібліотекар*